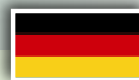

EUROREGION NYSA

BIULETYN INFORMACYJNY

STOWARZYSZENIE GMIN POLSKICH EUROREGIONU NYSA

Jelenia Góra – listopad /grudzień 2009 r. Nr 9/10(61/62) ISSN 1505-988X

...działo się w listopadzie i grudniu:

- 05.11. – doroczne posiedzenie trójstronnego Prezydium Akademickiego Centrum Koordynacyjnego ERN, w Kolegium Karkonoskim w Jeleniej Górze
- 05-07.11. – Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych w Gent (Belgia) z udziałem przedstawicieli SGP ERN Edwarda Dudka i Zbigniewa Kulika
- 13.11. – Wystawa Łalek Porcelanowych w Brunowie k/Lwówka Śl.
- 20-22.11. – Weekend Ternisowy w Złotoryi
- 22.11. – wystawa poplenerowa warsztatów twórczych EKO-GLASS 2009 w Szklarskiej Porębie
- 23.11. – posiedzenie trójstronnego jury Konkursu o Nagrodę Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa 2009, w Żytawie (DE)
- 23.11. – posiedzenie Eureksu HISTORIA w Libercu (CZ)
- 30.11. – Bogatynia, spotkanie zorganizowane przez Urząd Marszałkowski nt. współpracy transgranicznej jako szansy dla regionu, w tym ws. możliwości dofinansowania projektów w ramach programów EWT 2007-2013
- 02.12. – Liberec-Lidove Sady (CZ), prezentacja nowego wydawnictwa „Jizerske hory”, z udziałem burmistrza Szklarskiej Poręby Arkadiusza Wichniaka i radnych tego miasta
- 09.12. – konferencja regionalna nt. rozwoju turystyki transgranicznej zorganizowana z inicjatywy landrata powiatu Goerlitz Berna Langeo
- 17.12. – Bischofswerda (DE), uroczyste ogłoszenie wyników dwóch konkursów: „O Nagrodę Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa 2009” oraz „Innovation 2009”

Quo vadis Euroregionie Neisse-Nisa-Nysa?

Debatę pod wspólnym hasłem „Quo vadis Euroregionie Nysa?”, której na tych łamach poświęciliśmy cykl wypowiedzi ludzi związanych z Euroregionem, trwa nadal. Dziś, w artykule „Co nauka wniosła do rozwoju ERN?” (str. 4) głos zabiera dr Franciszek Adamczuk. Debatę o tożsamości, kondycji a także o przyszłości ERN z punktu widzenia strony polskiej, wzbogacił prowadzony w ostatnich miesiącach sondaż telefoniczny, w którym zebrano opinie ponad 20 osób, głównie przedstawicieli gmin członkowskich SGP ERN oraz grup roboczych i zespołów eksperckich. Tak więc dysponujemy już dość dobrym rozpoznaniem, jak w polskich strukturach ERN postrzegana jest ta unikatowa, transgraniczna wspólnota. Obraz ten sprowadza się do dwóch klarownych konstatacji. Z jednej strony, po blisko 20 latach nie ma wątpliwości że nasz pionierski eksperyment okazał się niezwykle pożyteczny. Równocześnie jednak powszechne jest przekonanie, że dziś ta inicjatywa znów wymaga wspólnej kreatywności i dobrze przemyślanych modyfikacji. Jakich? Jest to oczywiście pytanie do każdej z trzech stron z osobna, ale w efekcie dla trójstronnej wspólnoty, jako całości.

W trzecim kwartale b.r., z inicjatywy trójstronnego Sekretariatu ERN, czescy koledzy z biura w Libercu, przy współudziale biur w Jeleniej Górze i Żytawie, przeprowadzili wśród samorządów członkowskich ERN badania ankietowe, mające pomóc w kształtowaniu strategii i programu ERN na lata 2010-2014. W końcowej części ankiety padło pytanie o stosunek samorządów do idei utworzenia wspólnego podmiotu prawnego. Po raz pierwszy mowa o tym była już w r. 2004, na posiedzeniu trójstronnej Rady ERN w czeskim Lemberku. Możliwość taką stwarza nowa w Unii Europejskiej instytucja Europejskich Ugrupowań Współpracy Terytorialnej (EUWT). Na stronie 2 prezentujemy opracowanie tej części wyników badań, która odnosi się do tej właśnie idei. Autorem jest dr Pavel Branda z czeskiego sekretariatu ERN w Libercu. Temat ten będzie niewątpliwie jednym z głównych motywów w dyskusjach na forum ERN, a także – jak można zakładać – ważnych decyzji planowanego na dzień 15 maja 2010 r. posiedzenia trójstronnej Rady Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa.

Jacek Jakubiec

Pięćdziesiąte obrady Prezydium ERN

Bez fanfar i jubileuszowych akcentów, w bardzo roboczym nastroju (patrz zdjęcia) odbyło się 23.10.2009 r. w czeskim Sychrovie 50. już posiedzenie trójstronnego Prezydium ERN. Prowadził je prezydent ERN ze strony czeskiej, hejtman Kraju Libereckiego Petr Skokan. Omówiono i dokonano ustaleń m.in. w sprawach:

najbliższego, 15. Posiedzenia Rady ERN, zakończenia konkursu o „Nagrodę Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa 2009”, posiedzenia Forum Bezpieczeństwa FOR-BE-S, planowanego na październik 2010, realizacji przez wszystkie trzy strony ERN programu EWT 2007-2013 (Cel 3) oraz patronatu ERN nad regionalnymi

impresami targowymi oraz mistrzostwami ERN w edukacji w zakresie bezpieczeństwa. Sprawą której Prezydium poświęciło szczególnie dużo uwagi był początek wewnętrznej debaty nad nową strategią Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Wyniki badań ankietowych w sprawie planu działania na lata 2010-2014 przedstawiła strona czeska.

(red.)

fot. Jacek Jakubiec

Czy Euroregion Neisse-Nisa Nysa utworzy Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej (EUWT)?

Pod koniec 2009 roku przeprowadzono badanie ankietowe wśród członków Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa (tj. po wszystkich trzech stronach ERN), które miało odpowiedzieć na pytania, jak członkowie postrzegają euroregion, jego przydatność, jak z niego korzystają, jakie ukierunkowanie i jakich działań oczekują od euroregionu i jaką rolę powinien euroregion odgrywać w programach współpracy transgranicznej¹. W związku z ostatnim wymienionym aspektem badano zainteresowanie stworzeniem wspólnego podmiotu prawnego (z funkcją wspólnej struktury zarządzającej na poziomie euroregionu).

W ostatnim pytaniu w/w ankiety badano, jaką wagę członkowie przypisują stworzeniu wspólnego podmiotu prawnego. Za bardzo ważne uważa to 34% ankietowanych, kolejne 31% uważa to za stosunkowo ważne a 22% za średnio ważne. Za całkowicie nieważne uważa to 10%, kolejne 3% zaś za niezbyt ważne. Oczywiście jest więc, że cel, jaki ERN postawił sobie w 2004 roku na posiedzeniu Trójsstronnej Rady w Lemberku – czyli założenie wspólnego podmiotu prawnego – ma stosunkowo duże wsparcie wśród członków ERN i należałoby rozwijać działania w tym kierunku.

W tym miejscu należy stwierdzić, że zastoso-
wanie podmiotu prawnego do wdrażania programów współpracy transgranicznej jest mniej prawdopodobne, aniżeli jego wykorzystanie do rozwoju ogólnej współpracy transgranicznej. Ankieta zawierała pytanie związane z wdrażaniem programów CBC. Jest więc prawdopodobne, że w zakresie ogólnego wykorzystania wsparcie dla wspólnego podmiotu będzie jeszcze wyższe (jest to sfera mniej konfliktowa).

Patrząc zaś na spojrzenie poszczególnych stron ERN stwierdzamy, że największe wsparcie dla wspólnego podmiotu prawnego występuje po polskiej stronie ERN, gdzie za bardzo ważny uważa go 43% respondentów a kolejnych 38% za stosunkowo ważny.

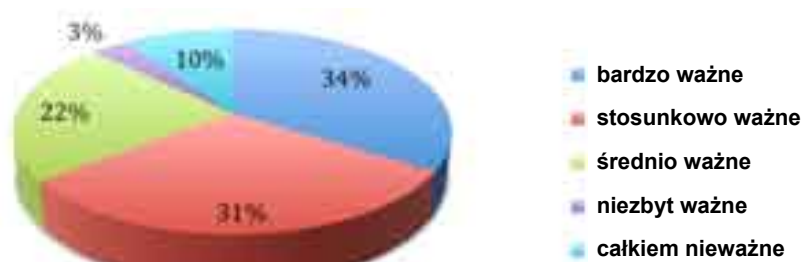
Wśród czeskich członków ERN wspólny podmiot prawny za bardzo ważny uważa 24% a stosunkowo ważny 35% respondentów. Tylko 10% uważa go za całkowicie nieważny

W przeciwieństwie do tego po stronie niemieckiej jako całkowicie nieważny uważa go aż jedna czwarta ankietowanych. Niemniej jednak i tu przeważa pozytywny pogląd: Za bardzo ważny uważa go 42% respondentów a kolejnych 8% za stosunkowo ważny. Natomiast 25% za średnio ważny.

Chociaż założenie wspólnego podmiotu prawnego jest w różnym stopniu wspierane po różnych stronach euroregionu i chociaż to w pewnym sensie „krok w nieznaną”, założenie wspólnego podmiotu prawnego cieszy się stosunkowo dużym wsparciem wśród członków euroregionu. Istnieje też wystarczająca wola polityczna. To podstawowa przesłanka do stworzenia EUWT.

Opracował: **dr Pavel Branda**
(Euroregion Nisa, Liberec)

Postrzeganie wagi stworzenia wspólnego podmiotu prawnego (jako wspólnej struktury zarządzającej)

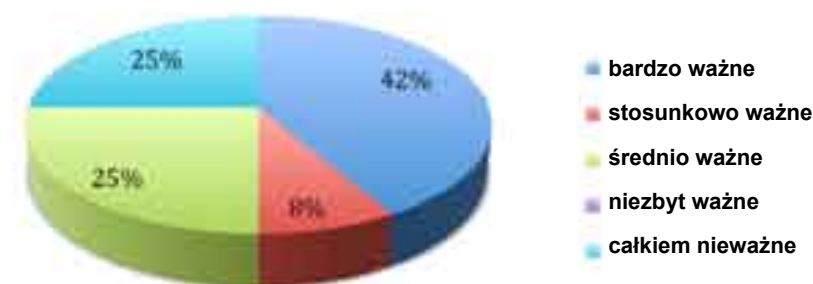
Postrzeganie wagi stworzenia wspólnego podmiotu prawnego – spojrzenie strony polskiej

Postrzeganie wagi stworzenia wspólnego podmiotu prawnego – spojrzenie strony czeskiej

Postrzeganie wagi stworzenia wspólnego podmiotu prawnego – spojrzenie strony niemieckiej

Co nauka wniosła do rozwoju ERN?

W tej sprawie istnieje pełna zgodność – środowisko naukowe aktywnie uczestniczyło w tworzeniu ERN i nadal aktywnie uczestniczy w jego funkcjonowaniu. W latach 1991-2010 w ERN zaszły zasadnicze zmiany ilościowe i jakościowe. Istniejące w euroregionie szkoły wyższe (w momencie powstawania ERN było ich 4, obecnie jest 6), z jednej strony rozwijały się, powstawały nowe kierunki studiów, szkoły zmieniały swoje nazwy, umacniały się struktury współpracy, z drugiej strony środowisko naukowe wychodziło na zewnątrz; przełamano istniejące hamulce współpracy euroregionalnej, inspirowano do kolejnych inicjatyw. W kolejnych latach 90-tych powstawały nowe struktury współpracy szkół wyższych z ogromnymi ambicjami współpracy transgranicznej. Korzyści odnosili mieszkańcy tego regionu, przede wszystkim młodzi.

Dzisiaj symbolami współpracy środowiska naukowego w ERN są:

1. nowopowstałe transgraniczne formy edukacji na poziomie wyższym w postaci:

– *Internationales Hochschulinstitut Zittau* (Instytut Międzynarodowy Żytawie, w praktyce Uniwersytet), powołany w 1993 roku dla kształcenia młodych Polaków, Czechów i Niemców oraz studentów zagranicznych szkół partnerskich.

– transgraniczna inicjatywa *Neisse University*, umożliwiająca od roku 2000 przemienne zajęcia w języku angielskim w Jeleniej Górze, Libercu i Zittau a 3,5 letnie studia zakończają się nadaniem absolwentom tytułu *inżynier*.

2. wspólne struktury współpracy szkół wyższych – unikalne w skali europejskiej, w postaci powołanego w 1991 roku Akademickiego Ośrodka Koordynacji Współpracy Szkół Wyższych ERN (*Academic Coordination Centre* – skr. ACC) z/s w Libercu, z 6 sekcjami tematycznymi, konsylium naukowym i prezydium. Co 2 lata organizowane są trójsstronne Konferencje ACC z udziałem przedstawicieli środowiska naukowego ERN poświęcone określonej tematyce. W roku 2006 w Karpaczu tematem przewodnim była „Rola nauki w rozwoju ERN”, w 2008 roku w St. Marienthal – „Współpraca w badaniach i nauce”, a w 2010 odbędzie się w Libercu nt. realizacji Strategii Bolońskiej.

3. wspólne konferencje, sympozja, warsztaty naukowe, wydawnictwa, na temat dnia dzisiejszego euroregionu jak i jego historii. W latach 1991-2010 odbyło się w sumie kilkadziesiąt różnego typu spotkań. Trudno określić liczbę uczestników i ogarnąć ich dorobek wydawniczy. Do najbardziej znanych zaliczyć należy organizowane rokrocznie od 1995 roku w Jeleniej Górze seminaria studenckie, które od 4 lat przekształciły się w bardzo dużą i ważną imprezę polsko-niemiecko – czeską pt. Międzynarodowa Konferencja Młodych Naukowców Szkół Wyższych Euroregionu Nysa. Odbyta w dniach 14-15 maja 2009 roku jej III edycja w WGRIT UE w Jeleniej Górze pt. *Młodzi naukowcy 2009* zgromadziła kilkadziesiąt studentów i doktorantów, a głównym sponsorem jej była Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej w Warszawie. Kolejna IV konferencja *Młodzi naukowcy 2010* odbędzie się w dniach 19 – 20 maja br. w Jeleniej Górze.

Poniżej zostaną przedstawione wybrane inicjatywy i osiągnięcia środowiska naukowego ERN w latach 1991-2010.

Z dumą i szacunkiem trzeba odnotować dorobek historyków, którzy przez lata wyjaśniali złożoną i wielowarstwową historię tej części Europy i poprzez konsensus przełamywali wielowarstwowe uprzedzenia, stereotypy, czy wręcz wzajemne niechęci a nawet wrogość. Dorobek kilku konferencji historycznych jest iskrą pionierską, min. nt. osadnictwa, wojen lokalnych, handlu. Trwają przygotowania do kolejnej konferencji, która ma dotyczyć prze-

mian ostatnich 20 lat w tej części Europy, po stronie saksońskiej, czeskiej i polskiej.

Współpraca statystyków euroregionalnych i lokalnych Urzędów Statystycznych to nie tylko kilkanaście bardzo wartościowych publikacji nt. szerokiego spektrum spraw, rozpoczynając od warunków życia w regionie, cen, dochodów, kończąc na turystyce i ekologii. To tu, w ERN, powstały zręby europejskiej statystyki transgranicznej i upowszechniane dziś w UE doświadczenia tego zakresu. Eksperti – naukowcy w tym procesie wnieśli ogromny wkład, a np. praca prof. T. Borysa pt. *Obszary transgraniczne w statystyce regionalnej*, wydana przez Główny Urząd Statystyczny w Warszawie w roku 1999 jest unikalną w skali europejskiej.

Wkład środowiska naukowego w rozwiązywanie skomplikowanych problemów ekologicznych ERN jest także bardzo widoczny. To środowisko naukowe z Czech, Polski i Niemiec wniosło konstruktywny wkład do często agresywnej na początku powstania euroregionu dyskusji nt. zanieczyszczenia tej części Europy. Efektem tego jest dziś fakt, że wizerunek regionu i fatalny symbol w roku 1991 – tzw. „czarny trójkąt”, najpierw zmieniono poprzez działania proekologiczne na „brązowy”, a dziś jest coraz bardziej „zielony”.

W budowaniu koncepcji rozwoju społeczno-gospodarczego ERN środowisko naukowe także wniosło swój wkład, przede wszystkim do krytycznej oceny Koncepcji rozwoju ERN z połowy lat 90-tych, znaną jako Koncepcję Domiera (od nazwy firmy która ją przygotowała) Dziś ERN potrzebuje nowej koncepcji rozwoju, a wola udziału tego środowiska z polskiej, czeskiej i niemieckiej części ERN w jej przygotowaniu jest wielokrotnie przypominana. Niestety bez pozytywnego skutku. Istnieje „obawa”, że znowu powtórzy się błąd i koncepcję przygotowuje „ktoś” z zewnątrz, bez udziału środowiska lokalnego.

Największym sukcesem środowiska naukowego w ostatnich 18 latach jest trwałe przekształcanie poziomu świadomości młodego pokolenia Polaków, Czechów czy Niemców, w kierunku współpracy, współdziałania w rozwiązywaniu spraw integracji europejskiej. W tej kwestii wiodącą rolę spełnia społeczność akademicka: studenci i ich wychowawcy. Nikogo nie dziwi fakt uczenia się języka polskiego przez Niemców czy Czechów, zakupu domu przez Polaka w Niemczech, czy chodzenie przez młodego Niemca do polskiego przedszkola. To są symptomy nowych czasów i przemian integrującej się Europy.

Niestety bilans ostatnich 18 lat nie składa się wyłącznie z sukcesów. Środowisko naukowe ERN uznaje, że niedosyt budzą następujące kwestie:

– likwidowanie tzw. problemu peryferyjności obszaru pogranicza. Spada liczba ludności na wielu obszarach ERN. Region nie jest szczególnie atrakcyjny dla inwestorów. Warunki życia są obciążone zbyt małymi zmianami w infrastrukturze społecznej. Środowisko naukowe przy każdej okazji o tym mówi, politycy jak zwykle nie bardzo chcą o tym rozmawiać,

– trwa zbyt powoli proces pogłębiania się więzi społecznych, szczególnie w gminach przygranicznych. Należy znaleźć nowe impulsy współpracy społeczności lokalnych. Imprezy sportowe czy turystyczne to za mało, daleko jest do modelu sąsiad – partner,

– niekorzystny wpływ na zakres współpracy transgranicznej mają patologie społeczne, często polityka odpowiedzialnych służb, wzorząca wrażenie restrykcyjności (np. nadmierna kontrola pojazdów obywateli RP w Niemczech – w strefie przygranicznej i znacznie poza jej obszarem)

Pozytywnie należy ocenić realizację projektów dwustronnych, chociaż niedosyt budzi ich ilość. Przykładem bardzo pozytywnym może być to polsko-czeski (Uniwersytetu Technicznego

w Libercu (TUL) i Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu) projekt pt. Absolwenci studiów doktoranckich i ich szanse na rynku pracy ERN. Konferencja podsumowująca projekt, którego kierownikiem była dr Helena Neumannova i inż. Dana Nejedlova z TUL okazała się bardzo owocna i wniosła bardzo wiele dla wiedzy o rynku pracy w Polsce i Czechach. Obok przedstawicieli nauki brali w niej udział przedstawiciele praktyki gospodarczej, Urzędu Pracy, Izby Przemysłowo-Handlowej z Liberca, a także brali w niej udział studenci z Polski i Czech. Referat polskiej doktorantki Anety Salus nt. rynku pracy dla absolwentów polskich studiów doktoranckich, oparty na badaniach ankietowych, wzbudził bardzo duże zainteresowanie. Innym bardzo pozytywnym przykładem może być dwustronny projekt Kolegium Karłowskiego w Jeleniej Górze i TUL pt. Portal informacyjny uczelni wyższych w ERN.

Odbyte 5 listopada 2009 w Kolegium Karłowskim (KK) posiedzenie Prezydium ACC z udziałem Rektorów i Dziekanów szkół partnerskich, któremu przewodniczył JM Rektor KK prof. dr hab. Henryk Gradkowski wskazało na potrzebę dalszej intensyfikacji współpracy na odcinku dydaktycznym i naukowym ACC i członkowie poszczególnych grup roboczych będą zabiegać o pełniejszy udział w pracach struktur komunalnych ERN. Rektorzy i Dziekani zwrócili się do władz komunalnych ERN (Prezydium ERN) z prośbą o wspólne spotkanie, przedyskutowanie wszystkich aktualnych spraw i wypracowanie nowego modelu współpracy po przyjęciu Traktatu Lizbońskiego.

Najnowszym efektem – symbolem wkładu środowiska akademickiego w innowacyjne myślenie o przyszłości euroregionu mogą być wyniki tradycyjnego Konkursu w ERN –

Innovation 2009, ogłoszone 19 grudnia 2009 roku w Bischofswerderze, gdzie studentka Wydziału Gospodarki Regionalnej i Turystyki w Jeleniej Górze Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu – Katarzyna Zielińska otrzymała III nagrodę, za pracę magisterską nt. Regionalnych strategii innowacji. Promotorem pracy była dr Małgorzata Markowska z Katedry Gospodarki Regionalnej WGRIT UE. Wyniki konkursu referował dr inż. Ernst Richter – koordynator strony niemieckiej w ACC. Za aktywność – dwustronne współdziałanie w innej edycji konkursu – *Nagroda Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa 2009*, wyróżniono także (II i III miejsce) Uniwersytet Techniczny w Libercu, Hochschule Zittau/Görlitz (Wyższą Szkołę Zawodową) oraz Kolegium Karłowskie w Jeleniej Górze. Takie fakty cieszą i mobilizują do dalszej wyťažonej pracy.

dr Franciszek Adamczuk
Pełnomocnik Rektora UE we Wrocławiu
ds. Współpracy z Zagranicą

¹ Ankieta dostępna jest na stronach www.ern.cz/2010-2014 w czeskiej, polskiej i niemieckiej wersji

Z Walnego Zgromadzenia SERG w Belgii

Tegoroczne Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych (SERG) i doroczna konferencja odbyły się w dniach 5-7.11.2009 r. w Gent w Belgii. Wzięli w nim udział: Edward Dudek – skarbnik SGP ERN „Nysa” w Jeleniej Górze oraz Zbigniew Kulik przedstawiciel SGP ERN „Nysa” w SERG, będący również członkiem prezydium tej organizacji.

W czasie obrad tego zgromadzenia przyjęto protokół z poprzedniego walnego zgromadzenia, które odbyło się w Plauen w Niemczech w Euroregionie Egrensis. Sekretarz Generalny SERG Martin Guillermo Ramirez przedstawił sprawozdanie ze działalności biura za 2008 rok, a nowo wybrany przewodniczący Rady Doradczej SERG Jens Gabe z jej dotychczasowej pracy. Po przyjęciu budżetu SERG za 2008 r. prezydium udzielono absolutorium. Zaś członkom stowarzyszenia

przedstawiono stan realizacji budżetu na 2009 r., który nieco pogorszył się z powodu nie płacenia należnych składek członkowskich przez niektóre stowarzyszenia. Przyjęto również nowe regulacje statutowe, które umożliwią, w przypadku dalszego nie płacenia składek, pozbawienie ich członkostwa.

W dyskusji poruszono tematy związane ze strategią działalności i finansami oraz trzy podstawowe tematy, którymi zajmowano się w ostatnim czasie: ochrona zdrowia w regionach granicznych, granice zewnątrz Unii Europejskiej, jak i znajomość języka partnera na terenach granicznych.

Ważną sprawą było też złożenie na ostatnim posiedzeniu prezydium w Salamance w Hiszpanii rezygnacji z pełnienia funkcji Prezydenta SERG przez Lamberta van Nistelrooija, deputowanego do Parlamentu Europej-

Laureaci nagrody Award 2009, fot. Zbigniew Kulik

Miejsce obrad – historyczny ratusz w Gandawie (Gent), fot. Zbigniew Kulik

skiego z Holandii, które zostało przyjęte. Jego obowiązki przejął tymczasowo pierwszy Wiceprezydent SERG Jean-Paul Heider, Wiceprezydent Regionu Alzacji, regionu partnerskiego Dolnego Śląska.

Tegoroczna konferencja poświęcona była „Współpracy transgranicznej po 2013 roku – regionalna odpowiedzialność na aktualne europejskie wyzwania”. Wzięło w niej udział wielu znanych polityków europejskich, jak i samorządowców.

Na zakończenie wręczona została doroczna nagroda „AGEG Award 2008”, nagroda miasta Papenburg w Niemczech, pod honorowym patronatem Jerzego Buzka Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, za najlepszy realizowany program współpracy transgranicznej w Europie. Otrzymał ją Euroregion Scheldemond za realizację projektu „Bio Base Europe”. Warto tutaj wspomnieć, iż w pięcioosobowym jury tej nagrody zasiadał Zbigniew Kulik z Euroregionu „Nysa”.

(red.)

Obradowało Prezydium Akademickiego Centrum Koordynacyjnego w Euroregionie NYSA (ACK)

W dniu 5.11.2009 r. w sali senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej – „Kolegium Karkonoskie” w Jeleniej Górze odbyły się kolejne doroczne obrady Prezydium Akademickiego Centrum Koordynacyjnego ERN.

Na zaproszenie Rektora Kolegium Karkonoskiego, Prof. Dr hab. Henryka Gradkowskiego, sprawującego funkcję Prezydenta ACK, który również obradom przewodniczył, w posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele wszystkich szkół wyższych z polskiej, czeskiej i niemieckiej części ERN.

Dokonano kontroli ustaleń przyjętym na ostatnim posiedzeniu Prezydium z dnia 7.11.2008 r. Sprawozdanie z działalności ACK w roku 2009 przedstawił zebrany Prof. Gradkowski. Z kolei Prof. Hampel złożył sprawozdanie z działalności wspól-

nego Konsylium Naukowego. O współpracy ACK z Euroregionem NYSA mówili Prof. Pesik oraz przedstawiciel Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu NYSA Jacek Jakubiec. Dr Neumannová i Doc. Anděl przedstawili sprawozdanie z działalności Rady Redakcyjnej oraz koncepcję wydawnictwa „ACK Journal – zeszyt naukowy”. Przedstawiono także informacje o działalności sekretariatu ACK (Dr Neumannová). Końcowa część posiedzenia poświęcona była omówieniu następujących projektów ACK, planowanych w ramach „Mikroprojektów” funduszu transgranicznego w ERN.

Możliwości dla absolwentów studiów doktoranckich na rynku pracy w ERN

Portal informacyjny Wyższych Szkół w ERN

Projekt study.art (Dr Neumannová)

Międzynarodowa platforma edukacyjna dla kierunku budowa maszyn w Euroregionie Nysa (prof. Pešík)

Sieć Studiów Wyższych Szkół w Euroregionie Nysa (Dr Richter).

W toku dyskusji padło szereg głosów, wskazujących, iż współpraca pomiędzy środowiskiem naukowym a władzami Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa nie jest tak intensywna i owocna, jak można byłoby sobie tego życzyć. Uczestnicy posiedzenia uznali za zdecydowanie pożądane doprowadzenie do wspólnego spotkania Prezydium ACK z trójstronnym Prezydium ERN.

(red.)

Akademické koordináčni stredisko v Euroregionu Nisa
Akademisches Koordinierungszentrum in der Euroregion Neisse
Akademickie Centrum Koordynacyjne w Euroregionie Nysa
Academic Coordination Centre at the Euroregion Neisse
LIBEREC ZITTAU JELENIA GÓRA

Monitoring mikroprojektów

Po kilkunastu latach funkcjonowania różnych unijnych programów wspomagających, przygotowanie, przeprowadzenie i rozliczanie tzw. mikroprojektów to dla wielu gmin członkowskich SGP ERN już niemal chleb powszedni. Co nie

znaczy, że dzieje się to płynnie i bezproblemowo.

Działania w ramach mikroprojektów to na pewno dużo pracy a w pewnym sensie także stres dla osób za to odpowiedzialnych. Dodatkowo, dla naszych benefi-

ciariuszy stresogenne mogą, ale przecież nie muszą być wizyty monitorujące przeprowadzane przez pracowników Euroregionu, czyli wizyty w trakcie imprez oraz innych działań związanych z projektem. W trakcie takich wizyt poza czynnościami kontrolnymi pracownicy zespołu ds. programów unijnych udzielają także konsultacji i porad koordynatorom projektów.

W listopadzie br. wraz z kol. Andrzejem Piętką odwiedziliśmy Gminy Leśna i Złotoryja. W Leśnej odbywało się spotkanie z partnerem czeskim w ramach projektu „Utworzenie Polsko-Czeskiego Centrum Współpracy” poświęcone wypracowaniu wspólnej strategii rozwoju pogranicza. Z kolei w Złotoryi mogliśmy towarzyszyć turniejowi tenisowemu dla młodzieży, który w ramach projektu „Polsko-czeskie spotkania sportowo-kulturalne” zorganizowało Złotoryjskie Towarzystwo Tenisowe.

Zdjęcia z obydwu tych wizyt zamieszczamy obok.

Anatol Brudnowski

Sport i kultura łączy polską Złotoryję i czeski Mimoň

Od p. dr Mieczysława Pluty ze Złotoryjskiego Towarzystwa Tenisowego otrzymaliśmy zdjęcia ilustrujące współpracę tych dwóch gmin. Jej główny motyw to sportowe kontakty najmłodszych adeptów tenisa. Ale nie chodzi tylko o zmagania na kortach. Czeskim gościom podobały się np. zorganizowane z myślą o nich polskie „Andrzejki”.

(red)

fot. Mieczysław Pluta

Konkurs o Nagrodę Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa 2009

Dzięki strumieniom środków jakie z kolejnych programów UE od połowy lat 90-tych napływają do wszystkich trzech części ERN, nastąpił tu znaczny rozwój różnorodnych powiązań partnerskich i kooperacyjnych. W wielu przypadkach reprezentują one takie walory i znaczenie, które skłaniają do ich stosownego uhonorowania i popularyzowania. Tak powstała idea ustanowienia specjalnej, dorocznej Nagrody Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, której formułę znaczną większością głosów zatwierdziła trójstronna Rada ERN w dniu 31.01.2008 r. Jest to nagroda o charakterze ideowym i prestiżowym, tzn. nie wiąże się z nią żadne finansowe gratyfikacje dla laureatów. Drugą jej cechą jest przypisanie jej do konkretnego regionu, w tym przypadku do obszaru ERN. Wreszcie trzecią cechą tej nagrody jest to, iż nie stanowi ona celu samego w sobie, lecz ma eksponować i dowartościowywać inicjatywy i działania, które rzeczywiście oraz w sposób istotny, przyczyniają się do pozytywnych przemian i procesów w tym wielokulturowym regionie granicznym. Nagroda przyznawana jest w pięciu różnych kategoriach: I. partnerstwo komunalne, II. zdrowie i bezpieczeństwo, III. edukacja, IV. turystyka i sport oraz V. kultura. Spośród zgłaszanych instytucjonalnych kandydatur, jury konkursowe które tworzy pięć trójstronnych zespołów mieszanych, po jednym przedstawicielu każdego z trzech krajów dla każdej kategorii, wybiera czołową trójkę laureatów. Najlepsi z nich, czyli zwycięzca konkursu w danej kategorii, otrzymuje artystycznie wykonany puchar, zaś dwaj pozostali otrzymują równie oryginalnie wykonane dyplomy.

Tegoroczny konkurs był już drugą edycją tego wydarzenia. Ocenę zgłoszonych kandydatur i ich dokonań przeprowadziło jury konkursowe w dniu 23.11.b.r. na zamkniętym dla osób postronnych posiedzeniu w Urzędzie Landrata w Żytawie (Zittau). Polską stronę ERN w jury reprezentowali panowie: Jan Serafin (kat. I), Józef Sontowski (kat. II.), Jarosław Majski (kat. III), Maciej Gałęski (kat. IV) i Jacek Jakubiec (kat. V). Ogłoszenie wyników oraz uhonorowanie laureatów pucharami i dyplomami wręczonymi im przez członków trójstronnego Prezydium ERN nastąpiło na galowej imprezie zorganizowanej przez stronę niemiecką w mieście Bischofswerda. Wyniki tegorocznego konkursu publikujemy na następnej stronie. Z satysfakcją odnotowujemy sukcesy polskich uczestników konkursu. Pokazujemy także skan przykładowego dyplomu, w tym przypadku dokumentującego duży i zasłużony sukces Muzeum Ceramiki w Bolesławcu. Zdjęcia z obrad jury oraz z uroczystości zakończenia konkursu pochodzą z archiwum niemieckiej strony ERN w Żytawie.

(red.)

PREIS DER EUROREGION CENA EUROREGIONU NAGRODA EUROREGIONU

2009

PREISTRÄGER IN DEN KATEGORIEN NOSITELE CEN V KATEGORIÍCH ZWYCIĘZCY W KATEGORIACH

Kommunale Partnerschaften / Komunální partnerství / Partnerstwo komunalne

1. Platz	Město Chrástava / Gmina i Miasto Lwówek Śląski
2. Platz	Město Hrádek nad Nisou / Miasto Bogatynia / Stadt Zittau
3. Platz	Gemeinde Markersdorf / Město Osečná / Gmina Krotoszyce

Sicherheit und Gesundheit / Bezpečnost a zdraví / Bezpieczeństwo i Zdrowie

1. Platz	Základní škola Rádlo / Szkoła Podstawowa Nr 8 w Jeleniej Górze
2. Platz	Zdravotnická záchranná služba Libereckého kraje / Wielospecialistyczny Szpital w Zgorzelcu / Pogotowie Ratunkowe w Jeleniej Górze
3. Platz	Sdružení dobrovolných hasičů Jilemnice / Ochotnicza Straż Pożarna w Karpaczu

Bildung / Vzdělávání / Edukacja

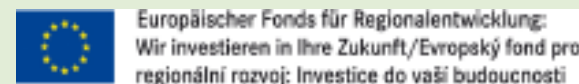
1. Platz	Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě / Liberecký kraj / Naturschutzzentrum "Oberlausitzer Bergland" e.V.
2. Platz	Technická univerzita v Liberci (ACC) / Kolegium Karkonoskie w Jeleniej Górze
3. Platz	Hochschule Zittau/Görlitz, Zittau / Technická univerzita v Liberci

Tourismus und Sport / Cestovní ruch a sport / Ruch turystyczny i sport

1. Platz	Swazek obcí SMRK / Świeradów-Zdrój
2. Platz	Jizerská o.p.s., Bedřichov / Stowarzyszenie Bieg Piastów, Szklarska Poręba
3. Platz	Kulturinsel Einsiedel, Neißeau / Gmina Pieńsk / Gemeinde Neißeau

Kultur / Kultura / Kultura

1. Platz	Muzeum Ceramiki w Bolesławcu / Správa Krkonošského národního parku - Krkonošské muzeum Vrchlabí / Schlesisches Museum zu Görlitz / Sorbisches Museum Bautzen
2. Platz	Krajská vědecká knihovna v Liberci / Jeleniogórskie Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej
3. Platz	Gmina Jawor / Město Turnov

SZLAKI ROWEROWE W GMINIE PIEŃSK W BORACH DOLNOŚLĄSKICH

Gmina Pieńsk zaprasza w sezonie turystycznym na wyprawę rowerową w Bory Dolnośląskie, które są największym zwarłym obszarem leśnym Europy Środkowej (ok. 1650 km²).

Najdalej na zachód wysuniętym fragmentem tego olbrzymiego kompleksu leśnego jest Puszcza Zgorzelecka obejmująca obszar 30 tys. ha dawnych lasów miejskich Zgorzelca rozpościerających się pomiędzy Nysą Łużycką a Czarną Wielką i jest jednym z najbardziej interesujących terenów w Gminie Pieńsk.

Największym atutem tych naturalnych terenów jest unikatowa flora i fauna, która mimo wielowiekowej ingerencji człowieka dobrze się zachowała. Ma tutaj swoje jedyne niżowe w kraju stanowisko sosna błotna. Ponadto rosną tak rzadkie gatunki roślin jak widlicz cyprysowy, długosz królewski, rosiczka pośrednia, wrzosiec bagienny, arnika górską i wiciokrzew pomorski. Puszcza jest domem dla wydry, wilka, bobra, gronostaja, gniewosza plamistego, bąka, gągoła, trzcza nurogęsi, bielika, kani rdzawej i czarnej, puchacza, sóweczki czy włośchatki.

Bory sosnowe Puszczy Zgorzeleckiej są jedną z ostatnich w Europie Środkowej niżowych ostoi głuszca (Tetrao urogallus) i cietrzewia (Tetrao tetrix). To właśnie w obrębie tzw. Puszczy Zgorzeleckiej wiosną 2008 roku wytyczyliśmy wspólnie z Nadleśnictwem Pieńsk 3 szlaki rowerowe w Gminie Pieńsk: zielony – NYSA, niebieski – KRUSZA i czerwony – BORY. Turystom i miłośnikom wycieczek rowerowych oferujemy broszurę z mapką szlaków

i opisem, która jest dostępna także na stronie internetowej urzędu: www.piensk.com.pl

Wszystkie trzy trasy można zaliczyć do tras o niewielkim stopniu trudności, dlatego na wyprawę śmiało można zabrać także dzieci. Szlaki te wiodą głównie drogami gminnymi, duktami leśnymi i szerokimi, dobrze utwardzonymi, leśnymi dro-

gami przeciwpożarowymi. Niektóre odcinki są wyboiste, ale nie trzeba się obawiać ani wyczerpujących podjazdów ani ostrych zakrętów.

W terenie umieszczone są kolorowe dwujęzyczne polsko-niemieckie tablice informacyjne opisujące osobliwości przyrody (oznaczone na mapce cyframi rzymskimi) oraz miejsca warte obejrzenia (oznaczone cyframi arabskimi) znajdujące się przy trasie.

Szlak zielony „NYSA” ma ok. 19 km i połączony jest z niemieckimi ścieżkami rowerowymi kładką rowerowo-pieszą Pieńsk/Deschka (budowa jej dofinansowana była ze środków UE w ramach programu Interreg IIIA) łączącą Gminę Pieńsk z sąsiednią partnerską gminą Neisseaue oraz miastem partnerskim Rothenburg/O.-L. Wycieczkę można rozpocząć w samym Pieńsku.

Z pewnością warto zatrzymać się przez chwilę przy Kościele p.w. św. Franciszka z Asyżu (8), pochodzącym z lat 1882-1885. W roku 2006 wnętrze kościoła otrzymało nową polichromię ze stacjami drogi krzyżowej, a w 2007 zabytek został poddany renowacji zewnętrznej współfinansowanej ze środków UE-Interreg IIIA. Ciekawostką jest także zabytek przemysłowy hutnictwa szklarskiego(9), dawna huta szkła braci Putzler z roku 1869.

Z Pieńska szlak zielony prowadzi do Stojanowa i tam styka się z czerwonym i niebieskim. Trasa zielona przecina drogę nr 351 (Zgorzelec – Żagań) i przebiega koło Siedliska Bobra i Ścieżki Edukacyjnej Nadleśnictwa Pieńsk (VI), a następnie obok pozostałości starego cmentarza ewangelickiego (1) zmierzając prosto ku okresowej, turystycznej przeprawie promowej przez Nysę Łużycką, w okolicach Bielawy Dolnej/Zentendorf, której towarzyszy często wiele atrakcji i niespodzianek. Nad bezpieczeństwem czuwa promowy.

Prom może zabrać jednorazowo 15 osób z rowerami. Na obu brzegach znajdują się dwujęzyczne tablice informujące o warunkach obsługi i użytkowania promu. Wybierając się na stronę niemiecką pamiętać należy o zabraniu dokumentu tożsamości.

Po przeprawie przez graniczną rzekę szlak zielony poprowadzi prosto do nie-

zwykłego miejsca – niemieckiego Parku Kultury, Rozrywki i Rekreacji „Kulturinsel Einsiedel” w Zentendorf.

Warto mieć ze sobą Euro i koniecznie pozostać w nim dłużej, bo jest to miejsce szczególne i naprawdę warte zwiedzenia! Uznane jest za niezwykle park rozrywki, ponieważ na próżno szukać tutaj karuzeli i młyńskiego koła, ale jest za to mnóstwo innych atrakcji oraz niespodzianek. Są zakątki dla poszukiwaczy skarbów, tajemnicze tunele – labirynty, najdziwniejsze huśtawki i żywe zwierzęta... no i pierwszy – jak dotąd jedyny w Niemczech hotel na drzewie. Każdy znajdzie tutaj coś dla siebie i nie ma mowy o nudzie!

Najlepiej pojechać tam, zwiedzić i przekonać się samemu. Więcej na stronie www.kulturinsel.de.

Między niemieckimi miejscowościami Zentendorf i Deschka zielony szlak rowerowy biegnie równolegle z niebieską trasą – fragmentem dużej sieci ścieżek niemieckich. Stąd można wyruszyć w kierunku Rothenburga/O.L., dalej do Parku Mużakowskiego w Bad Muskau i jeszcze dalej na północ, lub na południe w stronę Görlitz-Zittau. Turyści, którzy chcą szybko wrócić na polską stronę skręcają w miejscowości Deschka w lewo ku rzece i przez kładkę pieszko-rowerową udają się z powrotem do Pieńska. Uwaga: Przejście Pieńsk(PL)/Deschka(D) jest niedostępne dla samochodów.

Szlak niebieski „KRUSZA” (ok. 14 km). Szlak niebieski jest najłatwiejszy i najkrótszy z trzech proponowanych tras, liczy ok. 14 km. Z Pieńska można do niego dotrzeć szlakiem zielonym lub wjechać bezpośrednio z drogi nr 351 w Stojanowie lub pobliskim Stojanówku. Zjazd na trasę jest dobrze oznaczony i widoczny od drogi nr 351 Zgorzelec-Żagań. Trasa niebieska doprowadzi nas do malowniczego Stawu Krusza (I) z siedliskiem bobra i stanowi-

Zdjęcia z archiwum UMIG Pieńsk

skiem rzadkich gatunków roślin. Jest on interesujący ze względu na wyjątkową wartość botaniczną i na bogactwo występowania roślin atlantydzkich, m.in. rosiczki pośredniej i wrzośca bagiennego. Staw jest cennym przyrodniczo fragmentem torfowisk przejściowych. Tuż za stawem Krusza, trasa prowadzi nas do tzw. Skalek (II), czyli dawnego kamieniołomu piaskowca koło Stojanówka. Piaskowiec był w średniowieczu najważniejszą kopalnią wydobywaną w Puszczy Zgorzeleckiej i należał do poszukiwanych materiałów budowlanych. Właśnie stąd czerpano w połowie XIII w. kamień do budowy zamku w Pieńsku.

Z tego surowca wzniesiono również najbardziej okazały budynek sakralny w Görlitz – gotycki kościół św. Piotra, stojący nad brzegiem Nysy Łużyckiej oraz Pałac Joachimstein w Radomierzycach.

Po minięciu Dębowej Góry zbliżamy się do obszaru, na którym znajdują się relikty dawnego górnictwa węgla brunatnego. Część trasy biegnie starym traktem kolejki wąskotorowej (IV), którą przewożono węgiel brunatny z kopalni Rygle I i Rygle II do elektrowni Kaławsk pod Zielonką. Na tym odcinku trasa niebieska biegnie razem z trasą czerwoną. Podziwiając urokliwy krajobraz Puszczy Zgorzeleckiej dojeżdżamy do Stojanowa, gdzie polecamy zatrzymać się chwilę przy kamiennym pomniku „Płaczącej Matki” z 1918 r. (2) wzniesionym ku czci niemieckich żołnierzy poległych w I wojnie światowej.

Szlak czerwony „BORY” (ok. 19 km). Turyści korzystający z naszych szlaków uważają, że jest to zdecydowanie najbardziej malownicza trasa. Taj jak trasa zielona, czerwona liczy około 19 km. Na szlak czerwony wjeżdżamy w Stojanowie, skręcając od drogi nr 351 Zgorzelec-Żagań. Początkowo szlak biegnie równolegle do ostatniego odcinka trasy niebieskiej. Później szlaki się rozwidlają. Kilkakrotnie na szlaku trafiają się miejsca, gdzie schodzą się rozmaite leśne dukty, ale trzymając się cały czas oznakowania nie ma mowy o zabłądzeniu w terenie.

Pierwszy punkt przystankowy na tej trasie to Staw Rygle (III), powstały na skutek działalności dawnej, nieczynnej już kopalni węgla brunatnego Rygle II. Obecnie jest on cennym walorem przyrodniczym z interesującą roślinnością torfowiskową i wodną, a w szczególności z przepięknie kwitnącym grzybieniem północnym zwyczajowo nazywanym nenufarem lub lilią wodną.

Staw jest przepięknie położony. Doskonale miejsce na krótki postój – a dla

amatorów fotografii na sesję zdjęciową, podczas której może uda się uchwycić nie tylko florę, ale także faunę – przebiegające wiewiórki, samy lub kicające zające. Po drugiej stronie drogi widać resztki dawnej zabudowy kopalnianej. Za Ryglami II i Ryglami I trasa wiedzie przez tzw. Buczynę Bielawską (V). Przepiękne, stare buki sięgające 30 metrów wysokości osiągają wiek do 350 lat, o czym informuje stojąca przy szlaku tablica. Drzewom tym przypisuje się cechy magiczne, w dawnych wierzeniach ludowych uważano je za symbol bezpieczeństwa wierząc, że pioruny w nie nigdy nie uderzają. Szlak wiedzie wzdłuż granicy ostoi zwierząt, dlatego też zbaczanie z tej trasy jest zabronione. Z Buczyny Bielawskiej zjeżdżamy prosto do leśniczówki Ostęp, a następnie do Kwatery Myśliwskiej Nadleśnictwa Pieńsk. To piękny i bardzo przyjemny odcinek drogi, nogi mogą trochę odpocząć, bo jedzie się cały czas z górki. Po dojeździe do drogi nr 351 i Bielawy Dolnej warto skrócić w prawo do pracowni rzeźbiarskiej artysty rzeźbiarza Mieczysława Grabuńczyka, która znajduje się przy samej drodze i nie sposób jej nie znaleźć. Miejscowy artysta tworzy w drewnie lipowym, dębowym i topolowym wykonując dzieła o tematyce świeckiej aż po sakralną. Więcej: www.grabuńczyk.piensk.com.

Jeśli mamy dość czasu możemy udać się w dalszą drogę i dojechać do Baru Leśnego w Bielawie Dolej, tutaj odpocząć, a stąd drogą oznaczoną zielonym szlakiem pojechać w stronę Nysy Łużyckiej do turystycznej przeprawy promowej i udać się na stronę niemiecką lub szlakiem zielonym, a potem czerwonym powrócić do drogi nr 351 albo wrócić od razu szosą do punktu wyjścia, czyli do Stojanowa.

Zapraszamy wszystkich miłośników turystyki rowerowej do zwiedzania urokliwych zakątków Puszczy Zgorzeleckiej i Borów Dolnośląskich!

Małgorzata Sokołowska
Z-ca Burmistrza Miasta i Gminy Pieńsk

Centrum Informacji Turystycznej i Promocji Pogórza Iżerskiego w Gryfowie Śląskim

Od jesieni w swoim nowym biurze funkcjonuje Centrum Informacji Turystycznej i Promocji Pogórza Iżerskiego w Gryfowie Śląskim. Remont lokalu, w którym mieści się biuro, materiały promocyjne oraz uroczystości otwarcia zostały dofinansowane z Funduszu Mikroprojektów Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007-2013, w ramach projektu pn. „Centrum Informacji Turystycznej i Promocji Pogórza Iżerskiego”.

Otwarcie poprzedziła Sesja Rady Miejskiej, której tematem była Promocja Gminy – stan obecny i kierunki zmian. Przyjęto na niej program turystycznego zagospodarowania Gminy. Odbędzie się również wystawa zdjęć, fotografiów ze Stowarzyszenia Zakwiecie oraz z Czech: Jana Veseleho oraz Miloša Kirchnera, pt. „Pogórze Iżerskie w obiektywie”.

Biuro Centrum mieści się w zabytkowej kamienicy rodu kupieckiego Kluge. Nad wejściem do kamienicy w portalu znajduje się tablica informująca o kwatery, w sierpniu 1875 r. generała-feldmarszałka wojska pruskiego Helmuta Karola Bernarda von Moltke (1800-1891) i jego sztabu.

Wewnątrz plafon na suficie przedstawiający alegorię Fortuny z 1758r., który został namalowany przez włoskiego malarza, kominek wykonany częściowo z marmuru oraz częściowo ze sztukaterii marmuru z XVIII w., oryginalny skarbiczek. W holu XVIII wieczne kryształowe lustro.

Biuro czynne jest codziennie od godz. 8:00 do 16:00 w soboty od godz. 10:00 do 14:00

Zakres działalności:

- informacja o regionie oraz mieście,
- sprzedaż pamiątek, książek, kalendarzy itp.

- współpraca z obiektami noclegowymi (kolportaż ulotek, promocja na targach, na portalach internetowych,
- informacja PKS, PKP, prywatne linie, przewozy zagraniczne,
- punkt informacji dla przyjezdnych wędkarzy (sprzedaż kart wędkarskich, adresy sklepów wędkarskich, łowiska itp.)

W biurze posiadamy również publiczny punkt dostępu do Internetu dla turystów, oraz elektroniczny kiosk informacji turystycznej w językach: polskim, niemieckim i angielskim na teren województwa dolnośląskiego.

W biurze mieści się również **Galeria Jednego Dzieła** gdzie prezentowane są dzieła artystów z Gryfowa Śląskiego i regionu.

Dane adresowe:
Centrum Informacji Turystycznej i Promocji Pogórza Iżerskiego
ul. Rynek 33, 59-620 Gryfów Śląski
tel. 75 7812944, e-mail: it@gryfow.pl
www.cit.gryfow.pl

przekazała:

Agnieszka Muszka

Zarządu Okręgu Dolnośląskiego ZNP – Jan Smolira oraz inspektor Oświaty Starostwa Powiatowego – Eulalia Kogucik. Dla naszych gości na imprezie finałowej przygotowaliśmy poczęstunek składający się z pysznej grochówki i smażonych kielbasek. W trakcie podsumowania tej imprezy nagrody w postaci namiotów turystycznych, za udział w konkursie plastycznym na projekt znaczka o tematyce turystycznej, otrzymali uczniowie naszej szkoły: Edyta Krukowska, Marta Michalska i Wojciech Łozowski. Nagrody w konkursie wiedzy o naszej gminie otrzymali także uczniowie z ZSOiZ we Lwówku Śląskim. W celu promocji wiedzy na temat walorów turystycznych naszej gminy wcześniej wydrukowana została i rozproszona wśród uczestników rajdu okolicznościowa ulotka.

Słowa uznania otrzymaliśmy od uczestników imprezy z naszej gminy partnerskiej Paseki nad Jizerou, którzy byli pod wrażeniem skali imprezy i dobrej organizacji. Nasi partnerzy z Czech potwierdzili celowość organizacji tego typu imprez, jako skutecznego sposobu na promocję najbliższego regionu.

Ogromne brawa należą się wszystkim osobom i instytucjom, które wsparły finansowo i organizacyjnie to niezwykle wartościowe przedsięwzięcie, które dało naszym najmłodszym szansę przeżycia wspaniałej przygody.

Szczególne podziękowanie kierujemy do licznej grupy organizatorów z panem Zdzisławem Gaszem na czele, dzięki którym mogliśmy w tym roku pełnić honory gospodarza imprezy.

koordynator projektu:

Artur Breczko i Agnieszka Sowińska

Roman Karpaš z zespołem Jizerské hory. O mapách, kameni a vodě

Właśnie czeskim na rynku księgarskim ukazała się niezwykła książka, a właściwie dzieło jakiego jeszcze nie było, a zatytułowane „Jizerské hory. O mapách, kameni a vodě”. Jest to pierwsza część monografii poświęconej Górcom Iżerskim, która zamierzona jako wydawnictwo, będzie składać się z trzech tomów. Pomysłodawcą, autorem przedsięwzięcia i wydawcą jest znany liberecki grafik Roman Karpaš. Od lat zakochany w Górach Iżerskich autor postanowił swojej pasji nadać doprawdy niezwykły, monumentalny wręcz wymiar.

Prace nad czeską monografią Gór Iżerskich trwały ponad pięć lat. Wydawca pierwszy tom dzieła, które liczy prawie sześćset stron i tysiąc ilustracji (!) poświęcił dawnej kartografii, granicom państwowo-administracyjnym, szeroko pojętej geologii, meteorologii i hydrografii Gór Iżerskich. Autorami poszczególnych rozdziałów są najwybitniejsi znawcy i badacze Gór Iżerskich. Ze swej strony redakcja dołożyła

starań, aby praca została napisana językiem w miarę przystępnym, wolnym od naukowego „zadęcia”. Na podkreślenie zasługuje fakt zaproszenia do współpracy autorów ze strony polskiej: Hanny Gaczyńskiej – Piwowarskiej z Jawora, dr hab. Cezarego Kabaty z Wrocławia, Ivo Ľaborewicza z Jeleniej Góry, Mariana Marca z Brzegu, Andrzeja Paczosa i Tomasza Prylla z Jeleniej Góry, Janusza Skowrońskiego z Lubania i dra Przemysława Wiatera, który ponadto całość prac dotyczących śląskiej strony Gór Iżerskich koordynował.

Monografia „Jizerské hory” jest bogato ilustrowana, zarówno dawną ikonografią, której Roman Karpaš jest znanym kolekcjonerem, jak również współczesnymi zdjęciami i ilustracjami. Lista fotografików, których prace zostały wykorzystane dla zilustrowania książki jest doprawdy długa i zawiera wiele znakomitych nazwisk. Z ciekawostek dla miłośników gór Iżerskich, które ta monografia zawiera, przytoczyć

fot. Przemysław Wiater

choćby można odnalezienie przez Romana Karpaša w *Údolí Nadeje* (dawną nazwą Hoffnungsthal, Zieleniec 1945-1958) nad Izerą, odnalezienie drugiego, identycznego z wysadzonym w latach osiemdziesiątych koło Orla mostka, który jest najstarszą taką żelbetową budowlą w Czechach.

Prezentacja monografii „Jizerské hory” odbyła się 2 grudnia 2009 r. w Libercu-Lidovych Sadách, w po brzegi wypełnionej sali libereckiego Centrum Kultury. Wzięła w niej udział delegacja Szklarskiej Poręby z burmistrzem Arkadiuszem Wichniakiem i radnymi miasta. Książkę można nabyć w czeskich księgarniach, bądź bezpośrednio u autora pod adresem internetowym: karpas@volny.cz czy na stronie wydawnictwa: www.nakladatelstvir.cz

Pozostaje mieć nadzieję, że ta doprawdy wyjątkowa i jakże potrzebna monografia również i naszych gór zostanie przetłumaczona na język polski.

Przemysław Wiater

Ruszaj z nami ponad granicami

Tegoroczne obchody Światowego Dnia Turystyki miały w naszej gminie szczególnie uroczystą oprawę. Promocja aktywnego wypoczynku i walorów turystycznych najbliższego regionu jest jednym z elementów projektu pod hasłem „Ruszaj z nami ponad granicami”. Realizacja przedsięwzięcia stała się możliwa dzięki współfinansowaniu ze Środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Nysa - Przekraczamy Granice. Zaplanowane działania mają na celu podniesienie poziomu współpracy z gminą partnerską Paseki nad Jizerou w dziedzinie szeroko pojętej turystyki szkolnej oraz wymiany informacji i aktualizacji wiedzy na temat oferty turystycznej zaprzyjaźnionych gmin.

W jesiennych wędrowniach po polskiej stronie Karkonoszy uczestniczyli nasi goście z Czech oraz dzieci i młodzież szkolna z naszej gminy. Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe znaczki i koszulki z okolicznościowym napisem. Dnia 27 września 2009 roku odbyła się na terenie boiska szkolnego impreza z okazji obchodów Światowego Dnia Turystyki uświetniona podsumowaniem Jeleniogórskiego Rajdu Młodzieży Szkolnej – Jeżów Sudecki 2009. Impreza ta znakomicie wpisała się w cele realizowanego projektu. Nasza gmina miała okazję powitać na mecie grupę 342 uczniów wraz z opieku-

nami ze szkół w naszym regionie. Swoją obecnością w tym dniu zaszczyliło nas wiele osobistości związanych z oświatą i turystyką. Obecni byli między innymi: Starosta Jeleniogórski – Jacek Włodyga, Zbigniew Jakiel – przewodniczący Rady Powiatu Jeleniogórskiego, wiceprezes

Fot. z archiwum UG Jeżów Sudecki

Kazimierz Jóskowiak Samorząd terytorialny w procesie integracji europejskiej. Polskie doświadczenia i wnioski na przyszłość

2008 | Politologia i ekonomia polityczna | monografia | Unia, Europa...

Procesy integracji to najbardziej charakterystyczne zjawisko życia społecznego i gospodarczego współczesnej Europy, a międzynarodowa aktywność władz regionalnych i lokalnych stanowi ważny przejaw zmian tradycyjnego modelu stosunków międzynarodowych. Wkładem więc prezentowanej publikacji w badania nad międzynarodową aktywnością samorządu terytorialnego jest przeprowadzona szero-

ko zakrojona analiza jego roli i miejsca na poziomie działań lokalnych i regionalnych, udziału we współpracy transgranicznej, kontaktów partnerskich gmin i miast oraz międzynarodowej współpracy regionów. Analizie poddano wiele pojęć odnoszących się do współpracy międzynarodowej: region, euroregion, współpraca transgraniczna, międzynarodowa współpraca regionów oraz pokazano związki i zależności między real-

Cena: **42.00**
368 s., 168 x 240 mm, 950 g
oprawa twarda matowa
PN 2599, bibliogr., tab.
summ., Zsgf.
Katowice, 2008
ISBN/ISSN 978-83-226-1694-9
Index 60.91-366
Nakład wyczerpany

Statystyka powiatów Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Oto kolejne wydawnictwo euroregionalnego zespołu ekspertów od statystyki. Tym razem jest to wszechstronnie ujęty w liczby, procenty i diagramy, statystyczny wizerunek czeskich, niemieckich i polskich powiatów z tworzących obszar ERN. Broszura wydana została w ramach programu „Cel 3”, Czechy-Polska na lata 2007-2013. Wydawca: Urząd Statystyczny Libereckiego Kraju, korzystający z współpracy analogicznych partnerskich urzędów w Jeleniej Górze i Kamenz. Biuro SGP Euroregionu Nysa dysponuje ograniczoną ilością egzemplarzy tylko w języku czeskim. Wartość informacyjna wydawnictwa jest także dla polskiego czytelnika pełna, bowiem treść broszury stanowią głównie liczby, tabele, mapki, diagramy etc.

(red.)

An aerial photograph of a town situated along a river. A large bridge spans the river, and the town is built on a hillside. The image shows a mix of residential and industrial buildings, with a prominent church spire visible. A small inset image in the top right corner shows a close-up of a building's roof.